

Aanvullende bestuurlijke afspraken voor de toeleiding naar werk van jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar (niet als gevolg van een handicap)

Inleiding

Jongeren zonder startkwalificatie hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt komen voor deze doelgroep niet vanzelfsprekend bij elkaar. Deze jongeren zijn twee keer zo vaak werkloos als jongeren met een startkwalificatie, ze zijn sterk oververtegenwoordigd in de bijstandsuitkering en als zij werken, werken zij vaak op flexibele basis en wordt er weinig geïnvesteerd in scholing. Enerzijds komen vraag en aanbod niet bij elkaar, anderzijds is er geen sluitend vangnet voor deze jongeren. Een deel van deze jongeren is buiten beeld voor bemiddeling naar werk en lijkt zich te hebben teruggetrokken van de arbeidsmarkt. Dat was al langer bekend, maar recent onderzoek van CBS, in opdracht van SZW, geeft meer inzicht in de omvang en kenmerken van deze jongeren. CBS concludeert: "(er is) een groep van ongeveer 66.000 jongeren die geen door de overheid bekostigd onderwijs volgt, niet werkt en niet in beeld is bij UWV en gemeenten voor ondersteuning naar werk (hebben geen uitkering, staan niet ingeschreven als werkzoekende), zonder dat de reden hiervoor op basis van databestanden achterhaald kan worden, anders dan het langdurig (minstens negen maanden) niet hebben gewerkt en het ontbreken van een startkwalificatie". De arbeidsmarkt flexibiliseert en polariseert, trends die de komende jaren gaan doorzetten en de positie van deze jongeren verder onder druk zet.

De afgelopen jaren zijn goede resultaten behaald bij het verminderen van het aantal jongeren tot 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie, de zogenoemde voortijdig schoolverlaters (vsv'ers), door hen terug te leiden naar school. Daarmee zijn we er echter nog niet. Sommige jongeren zijn niet op hun plek in een voornamelijk schoolse omgeving. Voor hen is een (leerwerk)baan een beter alternatief.

Daarom vragen wij, de ministers Asscher en Bussemaker u, wethouder van de centrumgemeente en wethouder(s) van de betrokken RMC-regio's, om de eerste stap te zetten (zie ook de Kamerbrief Aanpak Jeugdwerkloosheid van 30/11/2015 en de Kamerbrief over vervolg succesvolle aanpak voortijdig schoolverlaten van 15/02/2015). Wij vragen u om zich voor 15 april te committeren aan het in beeld brengen van jongeren (tot 23 jaar, zonder startkwalificatie, zonder beperking en buiten beeld voor bemiddeling naar werk) in uw regio, en om de komende maanden de situatie van deze jongeren inzichtelijk te maken om in juni te komen tot een regionale ambitie over het aantal jongeren dat kan worden gematcht op werk in de periode juli 2016 tot en met juni 2017. Daarnaast vragen wij u om de manier waarop deze jongeren perspectief op werk wordt geboden uit te werken en dat in de daaropvolgende maanden regionaal bestuurlijk af te hechten.

We vragen u deze afspraken in juni vast te leggen in de update van de plannen van aanpak 'Samen naar een werkende toekomst', onderdeel van het speerpunt Matchen op werk. De update kunt u ook meesturen als bijlage van het regionaal programma voortijdig schoolverlaten.

Deze afspraken gelden voor een jaar, daarna bespreekt u samen met uw regionale partners in het bestuurlijk overleg vsv, hoe deze aanpak structureel kan worden voortgezet. In het kader van het speerpunt Matchen op werk worden de resultaten gemonitord door onderzoeksbureau Regioplan.

Tot slot, tegelijkertijd met het afsluiten van deze bestuurlijke afspraken verkennen wij beleidsaanpassingen die nodig zijn om alle jongeren zonder startkwalificatie niet alleen in beeld te krijgen, maar hen ook actief te begeleiden naar werk.

Afspraken

De coördinerend wethouder Aanpak Jeugdwerkloosheid en de wethouder van de contactgemeente RMC spreken af, dat:

1. Door bestandkoppeling jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie door uitval op school (oude en nieuwe vsv-ers), die niet op school zitten, niet werken en geen uitkering hebben, in beeld zijn gebracht op BSN nummer en stellen vast dat de omvang van de groep jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie door uitval op school in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond 574 is;
2. Na het in beeld brengen van deze jongeren door bestandkoppeling er contact wordt gelegd met deze jongeren en scherper inzichtelijk wordt gemaakt wat hun situatie is om te kunnen bepalen welk deel van deze groep begeleid kan worden naar werk en te komen tot een reële regionale ambitie;
3. Een regionale ambitie wordt vastgesteld voor het aantal jongeren tot 23 jaar dat door samenwerking in de regio in de periode juli 2016 tot en met juni 2017 daadwerkelijk begeleid wordt naar werk. En dat deze regionale ambitie wordt opgenomen in de update van het plan van aanpak 'Samen naar een werkende toekomst', die voor 1 juli ingediend wordt bij de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
4. In bijgevoegd dienstverleningsproces voor de centrumgemeente beschreven wordt op welke wijze jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar perspectief geboden wordt op werk;
5. In bijgevoegd dienstverleningsproces beschreven wordt of en op welke wijze in de centrumgemeente wordt ingezet op het toeleiden naar werk van de groep jongeren van 23 tot 27 jaar zonder startkwalificatie door uitval op school, die niet op school zitten, niet werken en geen uitkering hebben;
6. Vanaf de indiening van de update van het plan van aanpak 'Samen naar een werkende toekomst' (1 juli 2016) de plaatsingen van jongeren van 18 tot 27 jaar zonder startkwalificatie door uitval op school (niet als gevolg van een handicap) worden geregistreerd, zodat deze plaatsingen meegenomen kunnen worden in de monitor Matchen op Werk.

Rol centrumgemeente

De wethouders van de centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's en de betrokken RMC-regio worden gevraagd om met deze aanvullende bestuurlijke afspraken de eerste stap te zetten om jongeren zonder startkwalificatie (niet als gevolg van een arbeidshandicap) een sluitend vangnet te bieden. U vervult een voorbeeldrol voor de regiogemeenten door een dienstverleningsproces op te stellen voor de begeleiding naar werk van jongeren zonder startkwalificatie die niet op school zitten, niet werken en geen uitkering hebben en door regionaal inzicht te geven in het aantal jongeren waar het in uw regio om gaat.

Door ondertekening van de aanvullende bestuurlijke afspraken zorgt u ervoor dat er meer zicht komt op de situatie van de in beeld gebrachte jongeren en formuleert u samen met de regiogemeenten van uw arbeidsmarktregio een reële regionale ambitie over het aantal jongeren zonder startkwalificatie dat u op jaarbasis in uw regio wilt toeleiden naar een (leerwerk)baan. De regionale ambitie voor deze groep jongeren wordt opgenomen in de update van de regionale plannen van aanpak over matches op werk, die voor 1 juli worden ingediend bij de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Looptijd aanvullende bestuurlijke afspraken

De aanvullende bestuurlijke afspraken gelden voor een periode van 12 maanden. Na deze periode bepaalt u samen met uw regionale partners, in het jaarlijks bestuurlijk overleg vsv, hoe deze aanpak structureel kan worden voortgezet.

Ondertekening

De aanvullende bestuurlijke afspraken worden vóór 15 april ondertekend ingediend bij het ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. U kunt de aanvullende bestuurlijke afspraken e-mailen naar Aanpakjeugdwerkloosheid@minszw.nl.

Haarlem, 12 april 2016

drs. J. Langenacker

drs. M. Snoek

Coördinerend wethouder
Jeugdwerkloosheid

Wethouder contactgemeente
RMC

Bijlage

Dienstverleningsproces voor jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar van centrumgemeente [naam centrumgemeente] en RMC contactgemeente [naam RMC contactgemeente]

Dit dienstverleningsproces bevat werkafspraken over hoe de dienst Werk & Inkomen van de centrumgemeente en de RMC-dienst van de RMC-contactgemeente samenwerken om jongeren zonder startkwalificatie, werk en uitkering toe te leiden naar werk.

Dienstverlening aan jongeren zonder startkwalificatie (niet als gevolg van een handicap) van 18 tot 23 jaar

Jongeren die zijn uitgevallen uit het onderwijs moeten in eerste instantie weer teruggeleid worden naar het onderwijs. Mocht dit niet lukken dan moet bekeken worden wat er nodig is om ze aan het werk te krijgen. Dit leidt tot de volgende afspraken:

Terugleiden van jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar die uit zijn gevallen in het onderwijs (BOL)

- De mbo instelling geeft de reden van uitval door aan RMC: Via DUO (dienst uitvoering onderwijs) wordt de uitval gemeld. In de preventieve aanpak (spreekuren en vsv coaches) is er een warme overdracht van MBO naar RMC.
- RMC gaat met de jongere en betrokkenen (school/evt. ouders) in gesprek. RMC zet ketenpartners, zoals hulpverlening (bijvoorbeeld maatschappelijk werk en jongerenwerk) in waar nodig.
- De RMC medewerker stelt na gesprekken met de jongere en betrokkenen (school/evt. ouders) vast of een jongere terug naar onderwijs kan en begeleidt de jongere terug naar een opleiding.

Toeleiden van uitgevallen jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar naar werk wanneer een voornamelijk schoolse omgeving geen optie is

- Als de jongere is uitgevallen omdat BOL niet geschikt is, raadpleegt de MBO-instelling het eigen netwerk van werkgevers en worden jobcoaches van het RMC ingeschakeld. Indien dit nodig mocht blijken te zijn, zal worden samengewerkt met de praktijkadviseur van SBB. Een eventueel tekort aan stageplekken wordt door het MBO gemeld bij het Meldpunt Stagetekorten;
- RMC kijkt of een combinatie leren en werken die opleidt tot een startkwalificatie, bijvoorbeeld een leerwerkplek (BBL, stage, WET/werkervaringstraject) tot de mogelijkheden behoort; In voorkomende gevallen gaan de jongeren zonder startkwalificatie (tijdelijk) aan het werk, maar zij blijven in beeld bij RMC, aangezien zij geen diploma hebben. Het leerwerkloket biedt de sollicitatiewerkshops aan de jongeren.
- Indien de jongere een uitkering aanvraagt, wordt in onze regio in de zoekperiode RMC voor jongeren

van 18 tot 27 jaar ingeschakeld voor het uitvoeren van de gesprekken met de jongeren en het geven van scholingsadviezen c.q. adviezen voor leren en werken.

- In overleg met Sociale zaken en Werkgelegenheid (Jongerenteam) wordt nagegaan of de jongere zonder startkwalificatie evt. direct tijdelijk naar werk wordt toegeleid door reïntegratiepartners Pasmatch, Agros en IJmond werkt!

Dienstverlening aan jongeren zonder startkwalificatie (niet als gevolg van een handicap) van 23 tot 27 jaar

Jongeren zonder startkwalificatie van 23 tot 27 jaar worden niet meer geregistreerd door het RMC en een wettelijke basis voor bestandskoppeling ontbreekt voor deze groep jongeren. Een grote deel van deze jongeren raakt buiten beeld voor bemiddeling naar werk, omdat zij geen uitkering hebben. Het is echter wel een kwetsbare groep jongeren, omdat zij geen diploma hebben. Het hangt af van het beleid van de gemeente welke inspanningen er worden verricht om deze niet-uitkeringsgerechtigde jongeren toe te leiden naar werk.

Indien de jongere een uitkering aanvraagt, wordt RMC in onze regio door SoZaWe in de zoekperiode voor jongeren van 18 tot 27 jaar ingeschakeld voor het voeren van de gesprekken met de jongeren en het geven van scholingsadviezen c.q. adviezen voor leren en werken.

Deze inzet van RMC werd al voor de invoering van de 1^e tranche van de aanpak Jeugdwerkloosheid in een deel van de regio gepleegd, maar wordt nu in de hele regio uitgevoerd, bekostigd uit het budget Jeugdwerkloosheid. NB Dit gaat niet om de uitvoering van de volledige RMC taak (met nazorg, e.d.) omdat daartoe het beschikbare budget niet voldoende is.

RMC zet ketenpartners, zoals hulpverlening (bijvoorbeeld maatschappelijk werk en jongerenwerk) in waar nodig.

Als de jongere direct (tijdelijk) naar werk kan worden toegeleid, wordt dit door de inzet van SoZaWe en re-integratie geregeld.

